

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะบู่
เลขที่ ๒๐๓๐
วันที่ ๑๒ / ต.๑ / ๖๕
เวลา ๑๕.๐๙ น.

ที่ พบ ๐๐๒๓.๔/ว ๑๕๑ ท.พ

ศาลากลางจังหวัดเพชรบุรี
ถนนราชวิถี พบ ๓๖๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตแล้วถ่างป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๙๔๔

ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับการสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้าไปดำเนินการอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในเขตพื้นที่ป่าไม้ เช่น การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินขึ้น การปรับปรุงซ่อมแซมถนนสาธารณประโยชน์ และการดำเนินการอื่นๆ ในเขตพื้นที่ป่า เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องขออนุญาตตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ หรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น สรุปได้ ดังนี้

๑. คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการขออนุญาตเข้าแล้วถ่างป่าตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ เรื่อง การขออนุญาตแล้วถ่างป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ กรณีการขุดลอกแม่น้ำลำคลองในพื้นที่จังหวัดลำปาง และโครงการขุดลอกลำน้ำแม่ต๋อยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเอื้อม สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” ไว้ในมาตรา ๔ (๑) หมายความว่า “ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน” และโดยที่มาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” หมายความว่า พื้นดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย ซึ่งจากบทนิยามคำว่า “ที่ดิน” ดังกล่าวนอกจากจะหมายถึงที่ดินบนบกอันได้แก่พื้นดินทั่วไป และภูเขาแล้ว ยังคลุมไปถึงดินซึ่งอยู่ใต้น้ำด้วย เช่น ที่ดินที่อยู่ในห้วย หนอง คลอง บึงต่างๆ และได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “สิทธิในที่ดิน” ไว้ โดยแยกสิทธิในที่ดินออกเป็น ๒ ลักษณะได้แก่ “กรรมสิทธิ์” และ “สิทธิครอบครอง” ซึ่งบุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และได้มาซึ่งสิทธิครอบครองตามมาตรา ๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หากที่ดินใดมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือเป็นที่ดินของรัฐตามมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น บทนิยามคำว่า “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ จึงหมายถึงที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลใดได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง รวมไปถึงที่ดินรกร้างว่างเปล่า ที่ชายตลิ่ง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย สำหรับการขุดลอกแหล่งน้ำที่ดินขึ้นเป็นการบำรุงแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินขึ้น พ.ศ.๒๕๕๗ จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ หรือไม่นั้น เห็นว่า มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้มีการบุกรุก/แย่งการ...

แยงการครอบครองป่าอันเป็นทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ และคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้ของรัฐมิให้ถูกทำลาย หากจะทำการก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือ หรือครอบครองป่า ต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ทำการควบคุม และตรวจสอบการดำเนินการนั้นๆ เสียก่อน โดยการกระทำใดๆ จะเข้าลักษณะเป็นการทำลายป่าที่จะต้องได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ นั้น ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป ซึ่งโดยหลักแล้ว ต้องเป็นการกระทำที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในป่าได้รับความเสียหาย เสื่อมสภาพ หรือหมดสิ้นไป ซึ่งเมื่อพิจารณากรณีขุดลอกแม่น้ำลำคลองในพื้นที่จังหวัดลำปางและโครงการขุดลอกลำน้ำแม่ตุ๋ยขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านเอื้อม เห็นได้ว่า การดำเนินการขุดลอกแม่น้ำลำคลองดังกล่าวมีลักษณะเป็นการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ สาธารณประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร ที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม มิได้ส่งผล ให้ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในป่าได้รับความเสียหาย เสื่อมสภาพ หรือหมดสิ้นไป ซึ่งโดยหลักการแล้วกฎหมาย ไม่มุ่งประสงค์จะให้การบำรุงรักษาแหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งเป็นกรการบำรุงรักษาป่าอยู่ด้วยในตัวจะต้องได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ดังนั้น การขุดลอกแม่น้ำลำคลองในพื้นที่ จังหวัดลำปางของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงใหม่ และโครงการขุดลอกลำน้ำแม่ตุ๋ยขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านเอื้อมจึงไม่ต้องดำเนินการขออนุญาตตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะหลายด้าน ซึ่งเป็นกรการบำรุงรักษา เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน มิได้ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในป่า ได้รับความเสียหาย เสื่อมสภาพ หรือหมดสิ้นไป และต้องดำเนินการในเขตพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ไม่รวมถึงเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) ดังนั้น เพื่อเป็นการ แก้ไขปัญหากรจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จึงขอให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแนวทางการดำเนินการขุดลอกแม่น้ำลำคลองที่ต้นเขิน ในเขตป่า ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เรื่องเสร็จที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ เรื่อง การขออนุญาต แผ้วถางป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบริการสาธารณะด้านอื่นๆ เช่น การก่อสร้างหรือปรับปรุงถนน การก่อสร้างระบบประปา การก่อสร้างอาคารเรียน และการดำเนินการอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ www.phetchaburilocal.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเอกรัตน์ นาคาคง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการ

ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร./โทรสาร ๐-๓๒๔๒-๔๕๑๘-๙